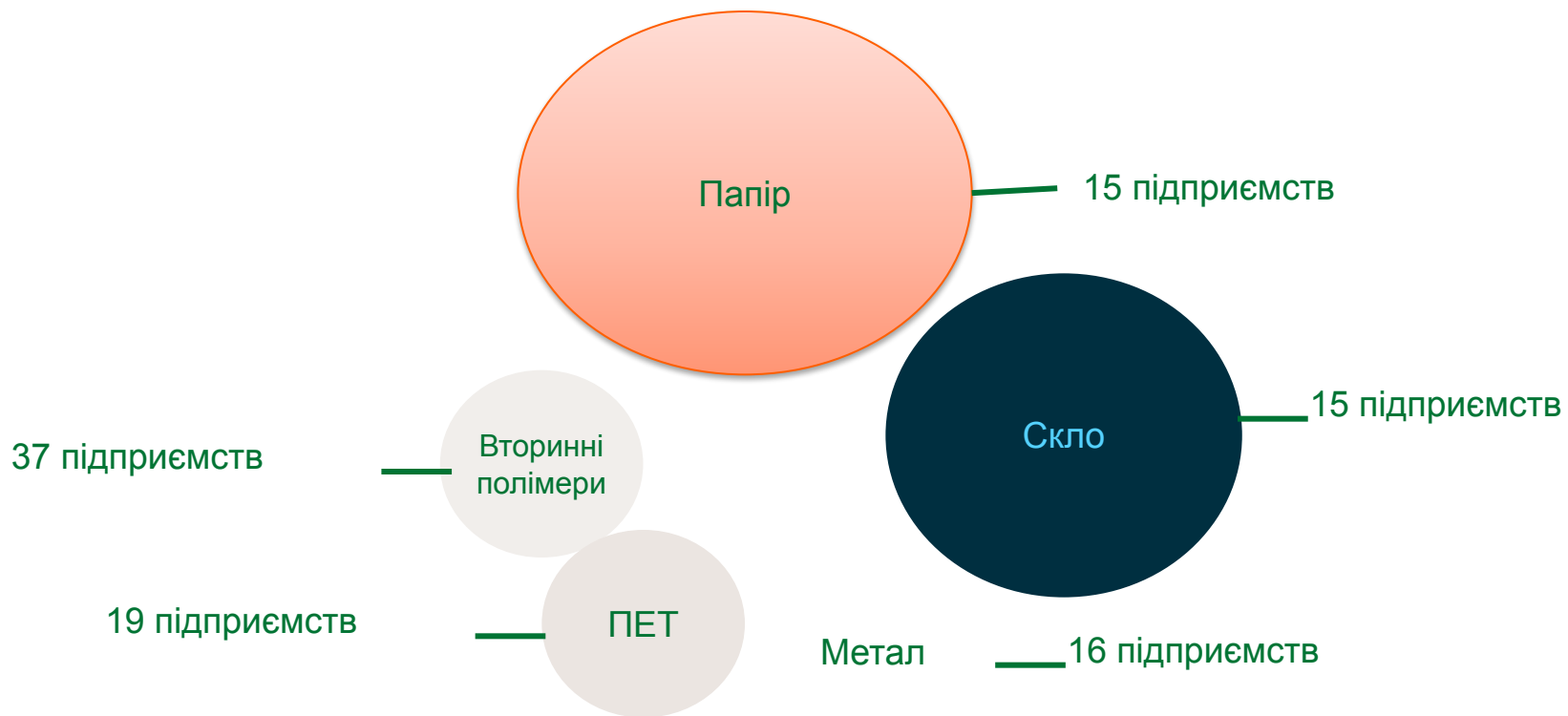

Европейський досвід поводження з відходами упаковки

Київ, 11/03/2015

УКРАЇНА МАЄ ДОСТАТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНФРАСТРУКТУРИ ДЛЯ ПЕРЕРОБКИ ВТОРИННОЇ СИРОВИНИ

Переробка є прибутковим бізнесом!

Але, підприємства переробної галузі завантажені лише частково, та мають імпортувати втор сировину із закордону, включаючи РФ

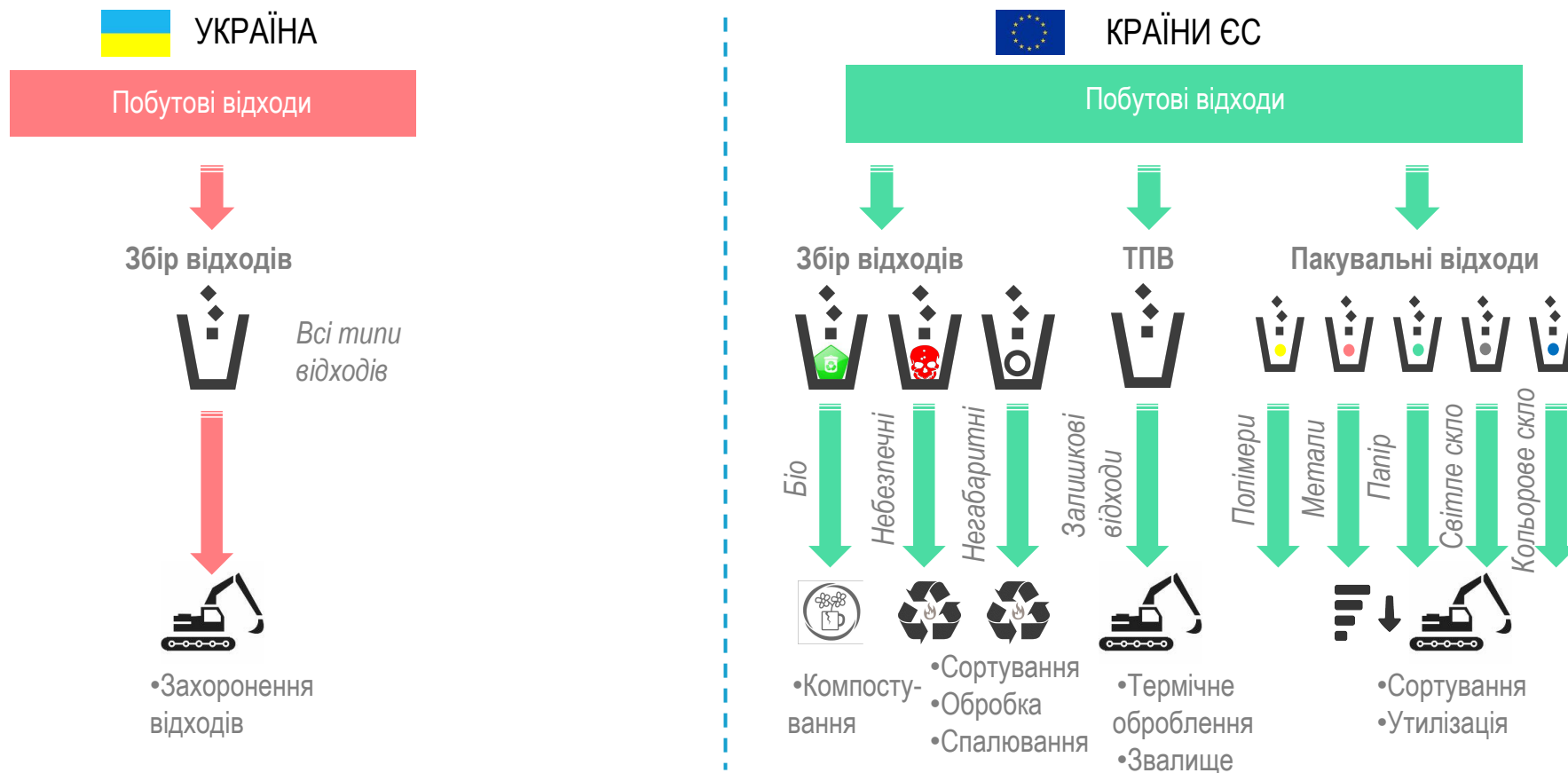

Б. Зміни, що пропонуються

Європейський механізм поводження з відходами заснований на засадах максимального захисту навколишнього середовища

ПОРІВНЯННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОДЕЛІ З МЕХАНІЗМОМ КРАЇН ЄВРОПИ

Як це працює?

РОЗШИРЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВИРОБНИКА

1

Виробник несе відповідальність за упаковку своєї продукції протягом усього життєвого циклу, включаючи стадію обігу та утилізації відходів упаковки

2

Виробники (імпортери / дистриб'ютори) продуктів в упаковці мають можливість **виконати свої зобов'язання** двома способами:

- самостійно (наприклад, організувавши пункти прийому упаковки)
- колективно (передавши свої зобов'язання по досягненню цільових нормативів переробки та утилізації **Уповноваженим організаціям** з утилізації)

3

Уповноважена організація за кошти виробників самостійно (без допомоги Держави) забезпечує:

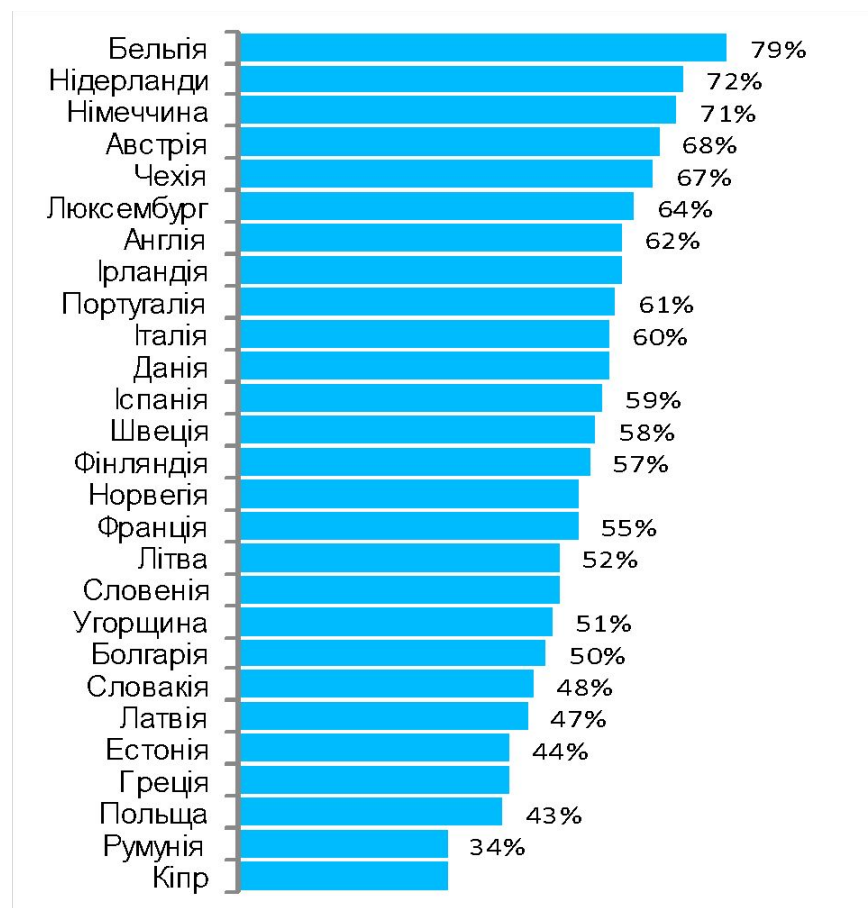
- роздільний збір твердих побутових відходів
- вивезення, сортування та переробку/ утилізацію відходів упаковки

РОЗШИРЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВИРОБНИКА – найбільш ефективна система

ВИКОНАННЯ НОРМ УТИЛІЗАЦІЇ ТА ПЕРЕРОБКИ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Директива ЄС “Про упаковку та відходи упаковки”	Директива 94/62/ЄС	Директива 2004/12/ЄС	Факт Україна
Загальна норма з утилізації	50-60%	мінімум 60%	12-15 %
Загальна норма з переробки	25-45%	55-80%	12-14 %
■ скло	мінімум 15%	мінімум 60%	15-18%
■ папір	мінімум 15%	мінімум 60%	22-25%
■ метали	мінімум 15%	мінімум 50%	1%
■ полімери	мінімум 15%	мінімум 22.5%	3-5%
■ дерево	- // -	мінімум 15%	- // -
Строки			
■ ЄС-12	30.06.2011	кінець 2008	
■ Греція, Ірландія, Португалія	кінець 2005	кінець 2011	
■ 10 нових членів (2004)	травень 2004 – кінець 2005	кінець 2011 – кінець 2015	
■ Болгарія (2007)	кінець 2011	кінець 2014	
■ Румунія (2007)	кінець 2012	кінець 2013	

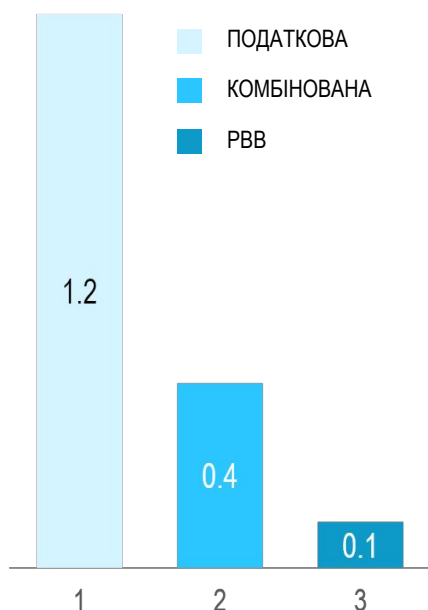
ПІДСУМКИ ВИКОНАННЯ НОРМ УТИЛІЗАЦІЇ

РОЗШИРЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВИРОБНИКА – економна у порівнянні з іншими системами

1 НАЙБІЛЬШ ЕКОНОМНА СЕРЕД МОДЕЛЕЙ

ВАРТІСТЬ ПВУ, EUR/КГ¹

2 ВПРОВАДЖЕНА ТА УСПІШНО ДІЄ В БІЛЬШ 30 КРАЇНАХ: ЄВРОПІ, КАНАДІ І США

3 ПІДРИМУЄТЬСЯ БІЗНЕСОМ В УКРАЇНІ

1) На прикладі поводження з відходами пластику в Данії (податкова система ПВУ), Італії (PVB) та Бельгії (комбінована система)

Переваги законопроекту «Про упаковку та відходи упаковки»

Характеристики

- Прозорість цільового використання коштів
- Рівень бюрократичності
- Стимулювання переробки відходів упаковки
- Соціальний ефект
- Досвід інших країн
- Сплачує послуги
- Залишкове навантаження на полігони

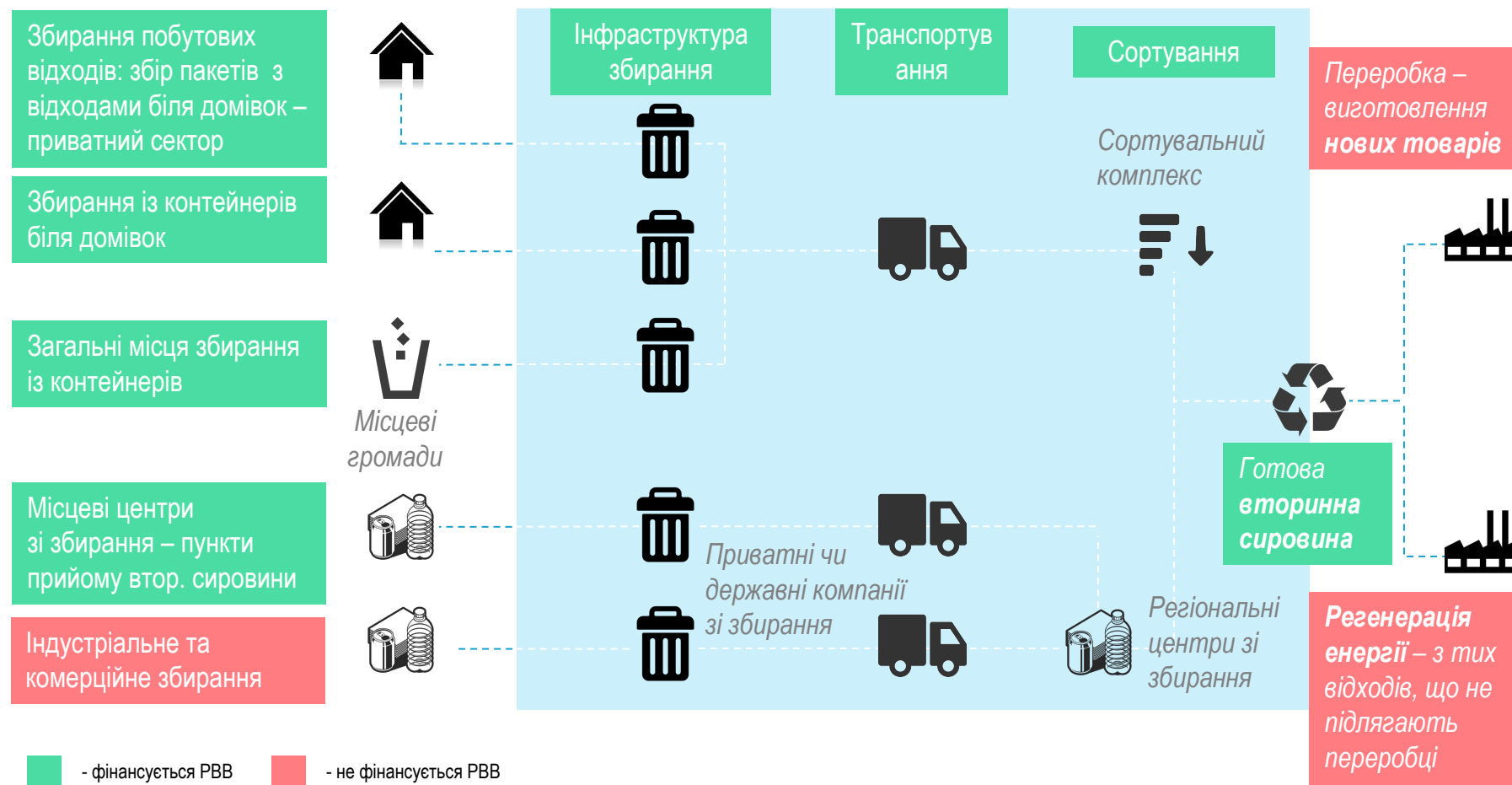
«Про упаковку та відходи упаковки»

- Висока (контролюється ринком)
- Низький
- Ефективне
- Високий (просвіта громадськості)
- 25 країн ЄС
- Компанія - виробник
- Низьке

Хто за що платить – РВВ

МОДЕЛЬ РОЗШИРЕНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВИРОБНИКА (РВВ)

Основним законодавчим документом в ЄС у сфері поводження з упаковкою є Директива “Про упаковку та відходи упаковки”

МЕТА ДИРЕКТИВИ

● МЕТА ДИРЕКТИВИ ЄС «ПРО УПАКОВУ ТА ВІДХОДИ УПАКОВКИ»

- Забезпечити високий рівень екологічного захисту, запобігаючи чи зменшуючи вплив на навколишнє середовище
- Гарантувати функціонування внутрішнього ринку країн ЄС та уникати бар'єрів для торгівлі і обмежень конкуренції в межах країн ЄС

Впровадивши положення Угоди щодо РВВ та Директиви з ЄС, Україна стане на шлях розвитку законодавства у сфері упаковки

ЗАКОН ПРО УПАКОВКУ ТА ВІДХОДИ УПАКОВКИ

Шлях розвитку законодавства України в сфері поводження з відходами упаковки

Запровадження положень Угоди України з ЄС щодо РВВ та Директиви ЄС “Про упаковку та відходи упаковки” (94/62/ЄС та 2004/12/ЄС, що доповнює першу)

ЗАКОН ПРО ПАКУВАЛЬНІ ВІДХОДИ БУЛО ПРИЙНЯТО:

Законопроект «Про упаковку та відходи упаковки» визначає обов'язки суб'єктів, іншими словами впроваджує РВВ

ПРОЕКТ ЗАКОНУ УКРАЇНИ

● ПРОЕКТ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «Про упаковку та відходи упаковки»

- Передбачає реєстрацію зобов'язаних суб'єктів (стаття 16)
- Визначає обов'язки зобов'язаних суб'єктів (стаття 15) та компетенції ЦОВВ, органів місцевої влади (статті 27-33)
- Надає вибір способу виконання обов'язків (стаття 15)
- Встановлює порядок та умови акредитації уповноважених компаній з утилізації (стаття 19) та виключення з переліку уповноважених компаній (стаття 26)
- Встановлює норми з утилізації і переробки відходів упаковки (стаття 14)
- Затверджує вимоги до упаковки (стаття 9) та умови випуску товарів в упаковці (стаття 10)
- Встановлює порядок ведення облікових документів і звітності (стаття 17)
- Встановлює вимоги до організації спільного виконання зобов'язань (стаття 23)
- Встановлює перелік правопорушень та штрафні санкції у випадку порушень у сфері поводження з упаковкою та відходами упаковки (стаття 34 та прикінцеві положення)

Знакопроект спрямований на оптимізацію регулювання обігу відходів

ПРОЕКТ ЗАКОНУ УКРАЇНИ

● ПРОЕКТ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «Про упаковку та відходи упаковки»

- розроблений Робочою групою, створеною Мінприроди, за участі бізнесу
- погоджений всіма зацікавленими міністерствами і відомствами України
- встановлює відповідальність всіх суб'єктів у сфері поводження з упаковкою та відходами упаковки
- запроваджує планові показники з утилізації відходів упаковки у відсотках до загального обсягу упаковки, яку виробляють або використовують підприємства
- фінансування поводження з відходів упаковки здійснюється за рахунок коштів зобов'язаних суб'єктів (виробники та імпортери товарів в упаковці)
- збільшує обсяг використання відходів як вторинної сировини
- затверджує вимоги до упаковки, її відходів та санкції у випадку порушень у сфері поводження з упаковкою та відходами упаковки

● ПЗУ вже підтримано

Як працює РВВ - реальний приклад Чехії

ЯКИЙ БУВ STATUS QUO?

- **Відповідальне за ПВУ в країні** – Мінекології через муніципалітети, а не виробники упаковки
- **Створюється приватна компанія СІСРЕН**, з якою деякі муніципалітети укладають угоди про ПВУ
- **У муніципалітетів часто не вистачає коштів організувати роздільне зберігання відходів**, що суттєво впливає на ефективність ПВУ в країні

ЩО ЗРОБИЛИ В ХОДІ РЕФОРМИ?

- У 2002 р. прийнято закон (Packaging Act):
  - **Виробники упаковки колективно** відповідальні за ПВУ
  - **Створюється приватна компанія ЕКО-КОМ**, якій виробники передають повноваження по ПВУ
  - **ЕКО-КОМ фінансово допомагає** муніципалітетам організувати роздільне відходів
  - **Держава лише акредитує** та контролює діяльність ЕКО-КОМ

ЯКИЙ ЕФЕКТ ДОСЯГНУЛИ?

Протягом 3 років від початку реформи **обсяг утилізації відходів зріс у 4 рази**

Пропонується поступово перейти на модель розширеної відповідальності виробника (РВП)

РЕФОРМА СФЕРИ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ УПАКОВКИ В ДВА ЕТАПИ

1-й етап – НЕВІДКЛАДНО

- Скасувати постанову КМУ №915
- Скасувати спільний наказ Мінекономіки, Мінприроди і Держмитслужби №789/414/709

2-й етап – ДО 2020 РОКУ

- Виробник несе відповідальність за збір та утилізацію упаковки своєї продукції
- Виробники / імпортери продуктів в упаковці виконують свої зобов'язання самостійно або колективно (передавши свої зобов'язання уповноваженим організаціям)
- Чіткі норми переробки та утилізації, що зростають
- Уповноважена організація за кошти виробників самостійно забезпечує виконання норм утилізації, що включає, але не обмежується роздільним збиранням, транспортуванням, сортуванням та переробкою / утилізацією відходів упаковки, інформаційну компанію для населення

29 європейських країн вже запровадили механізм розширеної відповідальності виробника

ГЕОГРАФІЯ ВПРОВАДЖЕННЯ РВВ

